

Disposicions generals – Decrets de l'Alcaldia

DECRET D'ALCALDIA S1/D/2020-778 de 28 de juliol, pel qual s'estableixen mesures complementàries en matèria patrimonial en l'àmbit específic de les concessions de quioscos de premsa ubicats a les vies i els espais públics amb ocasió de l'impacte econòmic i social per la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Decret.

1

El Decret d'Alcaldia de 17 de març de 2020 sobre afectacions en la contractació del sector públic municipal amb ocasió de la declaració d'estat d'alarma per la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, exclou expressament del seu àmbit d'aplicació, en el paràgraf 1) de l'article 2.3, els negocis i contractes a què es refereix la secció 2a del capítol I del títol preliminar de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, com ara les autoritzacions i concessions sobre béns de domini públic municipal.

Per complementar el Decret d'Alcaldia de 17 de març de 2020, es va aprovar el Decret de l'Alcaldia de 14 d'abril de 2020, per l'establiment de mesures i criteris addicionals en matèria patrimonial municipal per a la protecció adequada dels interessos públics que l'Ajuntament de Barcelona ha de protegir. Aquestes mesures i criteris s'orienten a reforçar la protecció de les persones treballadores, les famílies i els col·lectius vulnerables i a donar suport a la continuïtat en l'activitat productiva i associativa en el manteniment de l'ocupació per contribuir a l'apaivagament dels efectes negatius d'aquesta situació transitòria i excepcional.

El Decret de l'Alcaldia de 14 d'abril de 2020 contempla certes mesures en les concessions d'ús privatiu del domini públic: preveu la suspensió del pagament del cànon de les concessions d'ús privatiu de domini públic municipal durant els mesos d'abril, maig i juny de 2020, i en aquells casos en què la persona concessionària desenvolupi una activitat que hagi estat suspesa, d'acord amb la normativa dictada amb motiu de la declaració de l'estat d'alarma, o de les seves pròrrogues, l'import suspès en proporció als dies d'obligat cessament d'activitat. Així mateix, el Decret de l'Alcaldia esmentat també preveu, un cop finalitzada la vigència de l'estat d'alarma, declarada pel Reial decret 463/2020, o de les seves pròrrogues, que l'Ajuntament avaluï la possibilitat de modificar les condicions econòmiques de la concessió prèvia sol·licitud per part de la persona concessionària, acompanyada de la documentació que permeti acreditar una davallada d'ingressos pel descens de l'activitat, el seu tancament o qualsevol altra circumstància motivada pels efectes derivats de l'estat d'alarma que dificulti afrontar el pagament del cànon.

Convé assenyalar que els quioscos de premsa es van incloure dins el llistat d'activitats declarades com a essencials a l'inici de la crisi sanitària generada pel COVID-19, per la qual cosa, no és d'aplicació directa la mesura de reducció de l'import suspès en concepte de cànon, en funció dels dies d'obligat cessament de les activitats no essencials, tal i com preveu

el Decret de l'Alcaldia de 14 d'abril de 2020. La declaració d'essencialitat, dictada amb l'objectiu de preservar i garantir l'accés de la ciutadania a la venda i distribució de premsa, ha fet que s'hagi mantingut l'activitat habitual dels quioscos, però les fonts d'ingressos derivats de la venda i distribució de premsa s'han vist dràsticament limitades per dues situacions particulars:

En primer lloc, la restricció de la mobilitat dels possibles usuaris i usuàries durant els moments més estrictes del confinament de la població, d'acord amb les mesures aplicades per a combatre la COVID-19, i

En segon lloc, l'aplicació del decret de 14 d'abril de 2020 pel que fa a la reducció de cànon suspès en funció dels dies d'obligat cessament de l'activitat en contractes municipals que afecten directament el pagament d'un percentatge de la publicitat realitzada en els propis quioscos de premsa. La publicitat no fou declarada activitat essencial, i per part de l'Ajuntament de Barcelona es van suspendre parcialment els contractes administratius de publicitat en quioscos, justament en els conceptes relacionats amb la publicitat. Aquesta aportació municipal contribueix d'una manera cabdal a la supervivència d'un sector en situació molt precària des de fa anys. L'Ajuntament de Barcelona ha deixat de percebre el cànon de publicitat suspès durant els tres mesos de l'estat d'alarma, i en conseqüència, tampoc pot traslladar el percentatge corresponent a aquest període a favor als quioscos de premsa, i que fou determinat per Decret de l'Alcaldia de 9 de gener de 2020, tant en el cas dels quioscos de les Rambles com els de la resta de la ciutat.

Es dona la circumstància, a més, que la situació de la mobilitat dels nostres veïns i veïnes i la manca d'afluència del turisme, que conforma bona part de la població flotant de Barcelona, està lluny de normalitzar-se abans que acabi l'any. L'activitat dels quioscos de premsa es nodreix directament de la ciutadania i del turisme. L'impacte immediat de la pandèmia no ha acabat amb la finalització de l'estat d'alarma, sinó que perdurarà en el temps mentre no hi hagi mobilitat i turisme a la ciutat.

Davant la precària situació que viu el sector, cal treballar per definir eines i recursos per abordar i ajudar a pal·liar les conseqüències negatives de caràcter econòmic i social, amb l'objectiu de reactivar l'activitat el més aviat possible.

Per acord de la Comissió d'Economia, Empresa i Ocupació en sessió de 22 de gener de 2014 es va adjudicar la transformació de les llicències de quioscos situats a la via pública existents en aquell moment en concessió de l'ús privatiu de domini públic municipal per a la venda de diaris, revistes, llibres i altres publicacions periòdiques, a favor dels titulars relacionats en el propi acord, i es va formalitzar la concessió a favor dels adjudicataris

La clàusula Sisena del plec de clàusules regulador de la concessió estableix que el cànon anual a satisfer serà el que resulti de l'aplicació anual de l'Ordenança reguladora de les taxes per la utilització privativa del domini públic municipal i la prestació d'altres serveis o la que en cada moment li sigui d'aplicació, per unitat de quiosc i per grup d'emplaçament.

L'Ordenança fiscal núm. 3.10 reguladora de les taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal i la prestació d'altres serveis, regula a l'article 7è, 3.c), la quota tributària d'aquestes utilitzacions privatives o aprofitament especial

del domini públic municipal, i consisteix en una taxa fixa anual, per unitat de quiosc i per grup d'emplaçament

El Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova la refosa de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, fa referència, en el seu article 24.4, a la possibilitat de tenir en compte criteris genèrics de capacitat econòmica dels subjectes passius de les taxes d'utilització privativa del domini públic, en el moment de determinar la quantia de dites taxes.

Si tenim en compte la situació de precarietat exposada, i que l'Ajuntament de Barcelona ha deixat de percebre una quarta part dels ingressos previstos per l'any 2020 en concepte de cànon per la publicitat exhibida als quioscos de Barcelona, la taxa per ocupació o aprofitament del domini públic municipal que es meriti entre els mesos de febrer a desembre de 2020, ambdós inclosos, de manera excepcional, serà objecte d'una reducció proporcional del 25 %.

Tanmateix i relacionada amb les circumstàncies derivades de la situació sanitària es dona una altra problemàtica que afecta als quioscos de premsa, l'eventual incoació de procediments sancionadors en el cas de comprovar-se que la persona titular del quiosc l'ha tancat sense causa justificada. La clàusula vintena del plec regulador de les concessions dels quioscos estableix que resta prohibit expressament el tancament del quiosc sense causa justificada lliurement apreciada per l'Ajuntament per un termini superior a 30 dies, i que constitueix infracció molt greu el tancament del quiosc sense autorització prèvia i expressa de l'Ajuntament, tret dels casos excepcionals lliurement apreciats, per un termini superior als 15 dies.

En aquest sentit, cal evitar també que el no compliment estricte de l'obligació de mantenir el quiosc obert, i el seu tancament parcial, per causa justificada, encara que hagi estat de forma parcial, durant el període d'estat d'alarma pugui derivar en la comissió d'infraccions objecte d'obertura de procediments sancionadors, i per tant, cal tenir en compte les circumstàncies que han afectat algunes persones titulars dels quioscs i que les han impedit la seva obertura durant el període esmentat.

D'aquesta manera, en els casos que l'Ajuntament no hagi pogut determinar si el quiosc ha estat obert o no, durant el període de l'estat d'alarma, és necessari que el titular de la concessió presenti una declaració responsable en la qual indiqui si el quiosc ha estat obert o tancat i en cas d'haver estat tancat, concreti quina ha estat la raó, per tal que es pugui determinar si les causes del tancament s'ajusten a les definides en el decret. La presentació de la declaració responsable s'estableix com a condició prèvia per tal que l'Ajuntament procedeixi al pagament corresponent a la publicitat inserida en el propi quiosc, d'acord amb el que preveu la clàusula tretzena apartat 6 del plec de clàusules administratives particulars de les concessions d'ús privatiu de domini públic municipal per a la venda de diaris, revistes, llibres i altres publicacions periòdiques, adjudicades per acord de la Comissió d'Economia, Empresa i Ocupació en sessió de 22 de gener de 2014.

2

Aquest decret s'estructura en quatre articles i una disposició final.

L'article 1 comprèn l'objecte d'aquest decret, que se centra en les mesures i els criteris addicionals a l'aplicació del Decret d'Alcaldia de 14 d'abril de 2020 sobre les afectacions en matèria patrimonial municipal específiques per als quioscos de premsa ubicats a la via i als espais públics amb ocasió de l'impacte econòmic i social de la crisi sanitària ocasionada amb la COVID-19.

L'article 2 determina la reducció en un 25 % de l'import de la taxa per ocupació o aprofitament del domini públic municipal, de caràcter fix i anual, que afecta únicament i exclusiva, els rebuts dels mesos de febrer a desembre de 2020. Per tant, el cobrament del rebut de gener es liquidarà d'acord amb la quota establerta en l'Ordenança Fiscal 3.10.

L'article 3 recull els supòsits que permetran justificar la manca d'obertura de l'activitat i evitar així l'eventual incoació d'un expedient sancionador.

L'article 4 preveu la possibilitat que les persones titulars de les concessions de quioscos, si així ho consideren, puguin demanar el fraccionament dels deutes tributaris de quioscos de 2020 en quotes mensuals sense que s'afegeixin interessos.

3

Aquest decret respon als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així, es dona compliment dels principis de necessitat i eficàcia atès l'interès general en què es fonamenten les mesures i criteris que s'estableixen, i aquest decret és l'instrument més immediat per a garantir la seva consecució. La norma és conforme amb el principi de proporcionalitat, ja que conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius prèviament mencionats. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic. Pel que fa al principi de transparència, la norma està exempta dels tràmits de consulta pública, audiència i informació pública que no són aplicables a la tramitació i aprovació d'aquest decret quan concorren raons greus d'interès públic que ho justifiquen. Per últim, en relació amb el principi d'eficiència, en aquest decret s'ha procurat que la norma generi les menors càrregues administratives per a la ciutadania.

Per tot això, en ús de les atribucions conferides pels articles 26 i 13.1, lletres a), h) i l), de la Carta municipal de Barcelona, en relació a la direcció del govern i l'administració municipals i l'impuls i la direcció dels serveis i les obres municipals, a la direcció superior de tot el personal municipal i la prefectura de la Guàrdia Urbana, així com a l'adopció de les mesures necessàries i adequades en el cas de catàstrofe o d'infortuni públic, o de risc greu d'aquests,

Disposo,

Article 1. Objecte

El present decret té per objecte establir mesures complementàries a les previstes de forma genèrica pel Decret d'Alcaldia de 14 d'abril de 2020 sobre les afectacions en matèria patrimonial municipal.

En concret, les mesures i els criteris establerts en el present decret amb ocasió de l'impacte econòmic i social de la crisi sanitària ocasionada amb la COVID-19 afecten exclusivament als quioscos de premsa ubicats a les vies i els espais públics.

Article 2. Determinació de la taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal pels quioscos de premsa, des de l'inici de l'estat d'alarma fins el 31 de desembre de 2020 .

Amb caràcter excepcional, l'Ajuntament ha de liquidar la taxa d'aprofitament del domini públic dels quioscos de premsa de Barcelona ubicats a les vies i espais públics amb una reducció del 25% de l'import corresponent als mesos de febrer a desembre de 2020, ambdós inclosos.

Article 3. Causes justificades de tancament.

1. Seguint els criteris de Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i els que també recull l'Ajuntament de Barcelona, es consideren causes justificades de tancament dels quioscos, als efectes d'evitar la tramitació d'un procediment sancionador per infracció greu, les següents:

- a) Tenir simptomatologia compatible amb la COVID-19 (febres, tos, dificultat respiratòria, malestar general, pèrdua d'olfacte i gust, etc.) o amb qualsevol altre quadre infecciós.
- b) Haver estat positiu del coronavirus SARS-CoV-2.
- c) Haver estat en contacte estret amb positiu confirmat o persona amb simptomatologia compatible en els 14 dies anteriors.
- d) Defunció de familiar o convivent per SARS-CoV-2.
- e) Cura i atenció de menors.
- f) Cura i atenció de persona dependent no atesa com a conseqüència del decret d'alarma.
- g) Persones amb diabetis.
- h) Malaltia cardiovascular, inclosa la hipertensió.
- i) Malaltia hepàtica crònica.
- j) Malaltia pulmonar crònica.
- k) Malaltia renal crònica.
- l) Immunodeficiència.
- m) Càncer.
- n) Obesitat mòrbida (IMC40)
- o) Dones embarassades.

- p) Tenir 60 o més anys.
- q) Aprovació d'un Expedient de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO).

2. Les persones titulars dels quioscos de premsa tenen l'obligació de presentar una declaració responsable per tal d'indicar a l'Ajuntament si el quiosc ha romàs obert o tancat durant la vigència de l'estat d'alarma i, cas que hagi romàs tancat, declarar que es troba en alguna de les causes indicades a l'apartat 1 anterior i que justifica el cessament. La presentació de la declaració responsable ha d'anar acompanyada de la documentació que acrediti la causa de tancament.

Exhaurit el termini indicat, cas que l'Ajuntament tingui constància del tancament del quiosc, iniciarà la tramitació del corresponent procediment sancionador.

3. La declaració responsable s'ha de presentar abans del 31 de juliol de 2020.

4. La presentació de la declaració responsable és considera requisit necessari perquè l'Ajuntament pugui procedir al pagament de la publicitat inserida en el propi quiosc, previst a la clàusula tretzena apartat 6 del plec de clàusules administratives particulars de les concessions d'ús privatiu de domini públic municipal per a la venda de diaris, revistes, llibres i altres publicacions periòdiques, adjudicades per acord de la Comissió d'Economia, Empresa i Ocupació en sessió de 22 de gener de 2014.

Article 4. Fraccionament

Les persones titulars poden demanar el fraccionament de les taxes d'utilització privativa de domini públic corresponents a quioscos de premsa meritades durant el 2020, si així ho consideren, en quotes mensuals, sense interessos. Les peticions es podran presentar com a màxim fins al 30 de setembre de 2021.

Disposició final única. Entrada en vigor i vigència

1. Aquest Decret entra en vigor a l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona. També ha de ser objecte d'una publicació en la Gasetta Municipal de Barcelona així com en el web municipal.

2. Les mesures previstes en aquest decret mantenen la seva vigència durant els terminis i tràmits que s'hi estableixen. No obstant l'anterior, prèvia avaluació de la situació, l'Alcaldia pot procedir a prorrogar-ne la vigència o a adoptar les noves mesures que siguin precises.

3. S'ha de donar compte d'aquest decret al Plenari del Consell Municipal en la primera sessió que celebri per a la seva ratificació.

Barcelona, 28 de juliol de 2020. L'alcaldesa, Ada Colau Ballano.